ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ" – БЛАГОЕВГРАД

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Вяра Василева Кюрова

Катедра "Мениджмънт и маркетинг" Стопанския факултет при ЮЗУ "Неофит Рилски", Благоевград

Член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност "доцент" по професионално направление 3.8. Икономика (Стопанска история и икономически теории), обявен от ЮЗУ "Неофит Рилски" в ДВ бр. 57/09.07.2021 г.

Относно: научната, научно-приложната и професионалноакадемичната дейност и продукция, представена от Петър Людмилов Първанов – участник в конкурса

Основание: заповед № 1640/22.07.2021 г. на Ректора на ЮЗУ "Неофит Рилски" - Благоевград

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Кандидатът по конкурса гл. ас. д-р Петър Първанов има дългогодишен преподавателски и научно-изследователски опит. От 2012 г. той притежава образователна и научна степен "доктор" по научна специалност "Документалистика, архивистика и палеографика". Преподавателската дейност на гл. ас. д-р Петър Първанов започва от 2009 г. като асистент в Югозападен университет "Н. Рилски". От 2013 г. след успешно спечелен конкурс заема академичната длъжност "главен асистент". През периода от 2015 г. до 2019 г. е научен секретар на Стопански факултет.

Преподавателската му дейност включва провеждането на лекционни курсове по дисциплините "Стопанска история", "Икономически теории" и др.

За повишаване на своята квалификация и за разширяване и задълбочаване на изследователската си дейност гл. ас. д-р Петър Първанов е провел специализация през 2018 г. в Института за древни ръкописи в Ереван, Армения.

Гл. ас. д-р Петър Първанов има участие в 7 научни международни проекти, като член на екипа.

Кандидатът Петър Първанов е представил за участие в конкурса общо 27 публикации, от които 15 са самостоятелни, а 12 са написани в съавторство. В тях се включват: 7 монографии (от тях 4 самостоятелни), 6 статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни, 12 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, 2 студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в тереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове.

Всички публикации могат да се разглеждат като отговарящи на темата на конкурса. Приемам участието в колективните публикации за равностойно. Считам, че Петър Първанов е представил достатъчна по обем научна продукция, която надхвърля 2 пъти минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност "доцент" на ЮЗУ. Оценката ми за научната продукция на кандидата като вид и обем е висока и е доказателство за значителна научна активност и индикатор за успешно научно развитие.

Според представените справки към материалите по конкурса за "доцент" се установява, че трудовете на Петър Първанов са познати на научната общност. От общо 17 цитирания, 3 цитирания са на публикации в реферирани и индексирани световни бази данни с научна информация (Web

of Science, Scopus), 9 цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 5 цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

В представената научна продукция на кандидата за заемане на академичната длъжност "доцент" се съдържат редица резултати с характер на приноси. Приемам формулираните от автора приноси, като считам, че те напълно отразяват същината на научната продукция. Основните приносни моменти могат да бъдат обобщени както следва:

1. В изследванията си кандидатът доказва, че се съгласява със съществуващите постановки и добавя нови доказателства, че древните траки, са икономически обвързани с древните гърци и това благоприятства стопанското положение на древните жители на днешните български земи. Според кандидата те имат усилени търговски взаимоотношения. (Доказателства: две публикации)

2. С научните си изследвания, кандидатът споделя тезата, че по време на Първата българска държава търговски отношения (вътрешни и външни) са силно развити и контролирани от държавата, а парите не са само съкровища, а имат и разменна функция, което, с особена сила важи за външната търговия, контролирана от държавата. Според кандидата има силно развити търговски пътища, пресичащи земите на Първата българска държава, които са усвоени и контролирани от българите, а български пари липсват в Първата българска държава, тъй като не са били необходими за размяна, като за тези цели са се използвали чуждестранни такива. (Доказателства: две публикации)

3. Относно дебата за начина на живот на българите в Османската империя в научната литература, в обществото и в последните три десетилетия П. Първанов защитава тезата, че българите са живеели на

общини и са имали правото да се самоуправляват, като причините за това са икономически, поради солидарната данъчна отговорност. (Доказателства: четири публикации)

4. Относно спора в науката и в икономическите среди кога е поставено началото на висшето икономическо образование в България кандидатът доказва в своите изследвания, че това се случва по инициатива на С. С. Бобчев със създадения от него Балкански близкоизточен институт за политически и социални науки (Свободен университет) през 1921 г. като целта му е да преодолее икономическата изолация на страната, като подготви кадри, които да оглавят българската дипломация и икономика и да я свържат със съседните страни и тези от близкия изток. (Доказателства: четири публикации)

5. Българският туризъм е сред основните отрасли на съвременната българска икономика, но в исторически план той е слабо изследван. Според П. Първанов още в края на XIX в. започва неговото развитие, но едва през междувоенния период се осъзнава икономическата му същност и започва да се води целенасочена политика на държавно и местно ниво, която да доведе до масовото му развитие с цел икономическа изгода, теза установена от автора. (Доказателства: пет публикации)

6. Кандидатът доказва, че в близкото минало Народна република България e извличала икономически ползи ОТ привличането И интегрирането на работа на чужденци (между 60-те и 80-те години на XX в.). Когато страната се възползва от размириците във Виетнам и привлича работници от там, които, освен че носят икономически ползи, оставят и дълготраен икономически ефект, дори и към настоящия момент. (Доказателства: три публикации)

7. Доразвити са теоретичните постановки на дарителството. Разкрито е, че освен алтруистична страна, дарителството има и икономическа същност. В научните разработки на кандидата е доказано, че дарителството

носи икономически изгоди, както на даряващия, така и на надарявания и на цялото общество, в което се случва актът на дарение. (Доказателства: три публикации)

8. Разкрито е, че всяка човешка дейност е икономическа и в този смисъл тя носи и икономически блага, независимо от основната и цел, икономическите блага може да са вторичен продукт. В научните разработки на кандидата се доказва тезата, че всяка човешка дейност следва да се приема като капитал, който има способността да се трансформира и да преминава от един вид в друг. (Доказателства: пет публикации)

9. Кандидатът оспорва твърдението, че икономиката и правото се разглеждат като две отделни и независими научни области, които нямат нищо общо помежду си и не си влияят и в няколко разработки доказва, че икономиката и правото са взаимно обвързани и си влияят. Това влияние е забележимо както на практическо, така и на институционално ниво. Тези свои научни твърдения кандидатът прави на база на институционалната икономическа теория. (Доказателства: четири публикации)

Считам, че приносите на гл. ас. д-р Петър Първанов са негово лично достижение, имат теоретична и практическа значимост и са публично достояние посредством публикациите в авторитетни издания у нас и в чужбина. Запознаването с трудовете на кандидата разкрива, че няма повторения в текстовете. Те са оригинални изследвания на автора, успешно съчетаващи теоретичните и приложните аспекти. Тяхната значимост се дължи на изучаването и поставянето на преден план на реални проблеми със съществено значение.

III. Критични бележки и препоръки

В публикациите на кандидата за заемане на академичната длъжност ,,доцент" не се забелязват съществени пропуски и слабости, които да поставят под въпрос качеството на представената научна продукция.

Имайки предвид необходимостта от разширяване на международната известност на резултатите от изследванията, считам, че е от значение гл. ас. д-р Петър Първанов да положи усилия за увеличаване на броя на публикациите в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни.

IV. Заключение

В заключение трябва да се посочи, че гл. ас. д-р Петър Людмилов Първанов е работил старателно и добросъвестно. Представените от кандидата материали отговарят на критериите и изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ "Неофит Рилски", поради което препоръчвам на уважаемото научно жури да гласува за присъждане на гл. ас. д-р Петър Първанов на академичната длъжност "доцент" по професионално направление 3.8. Икономика (Стопанска история и икономически теории).

Дата: 05.10.2021 г.

Член на научното журито: /доц. д-р Вяра Кюрова/

SOUTHWEST UNIVERSITY "NEOFIT RILSKI" - BLAGOEVGRAD

STATEMENT

From Assoc. Prof. Dr. Vyara Vasileva Kyurova

Department of Management and Marketing Faculty of Economics at SWU "Neofit Rilski", Blagoevgrad

Member of a scientific jury in a competition for the academic position "Associate Professor" in professional field 3.8. Economics (Economic history and economic theories), announced by SWU "Neofit Rilski" in State Gazette, issue 57/09.07.2021.

Subject: the scientific, scientific-applied and professional-academic activity and production, presented by Chief Assist. Prof. Dr. Pertar Lyudmilov Parvanov – a participants in the competition.

Grounds: Order № 1640 / 22.07. 2021 of the Rector of SWU "Neofit Rilski" – Blagoevgrad.

I. Summary biographical data about the candidate

The candidate in the competition Chief Assist. Prof. Dr. Petar Parvanov has many years of teaching and research experience. Since 2012, he holds an educational and scientific degree "Doctor" in the scientific specialty "Documentary, archival and paleographic". The teaching activity of Chief Assist. Prof. Dr. Petar Parvanov started in 2009 as an assistant at SWU "N. Rilski". Since 2013, after successfully winning a competition, he held the academic position "Chief Assistant". During the period from 2015 to 2019 he was scientific secretary of the Faculty of Economics. His teaching activities include conducting lecture courses in "Economic history", "Economic theories" and other disciplines.

In order to increase his qualification and to expand and deepen his research activity, in 2018 Chief Assist. Prof. Dr. Petar Parvanov has conducted a specialization at the Institute of Ancient Manuscripts in Yerevan, Armenia.

Chief Assist. Prof. Dr. Petar Parvanov has participated in 7 scientific international projects as a member of the project team.

For participation in the competition the candidate Petar Parvanov has presented a total of 27 publications -15 of them are independent and 12 are coauthored. They include: 7 monographs (4 of them are independent), 6 articles published in scientific journals that are referenced and indexed in scientific databases, 12 articles and reports published in journals with scientific review or published in edited collective volumes, 2 studies published in non-referenced journals with scientific review or published in edited collective volumes.

All publications can be considered as corresponding to the topic of the competition. I accept participation in collective publications as equal. I believe that Petar Parvanov has presented a sufficient volume of scientific output, which exceeds more than 2 times the minimum national requirements for holding the academic position of "Associate Professor" at SWU. My assessment of the scientific production of the candidate as a type and volume is high and is evidence of significant scientific activity and an indicator of successful scientific development.

According to the references to the materials of the competition for "Associate Professor" it is established that the works of Petar Parvanov are known to the scientific community. From a total of 17 citations, 3 citations are in publications in referenced and indexed global databases of scientific information (Web of Science, Scopus), 9 citations in monographs and collective volumes with scientific review and 5 citations in non-refereed journals with scientific review.

II. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative production presented for participation in the competition The presented scientific production of the candidate for the academic position of "Associate Professor" contains a number of results with the nature of contributions. I accept the contributions formulated by the author, believing that they fully reflect the essence of scientific production. The main contribution points can be summarized as follows:

1. In his research, the candidate proves that he agrees with the existing statements and adds new evidence that the ancient Thracians were economically connected with the ancient Greeks. This favors the economic situation of the ancient inhabitants of today's Bulgarian lands. According to the candidate, they have strengthened trade relations. (Evidence: two publications)

2. In his research, the candidate shares the thesis that during the First Bulgarian State the trade relations (internal and external) were highly developed and controlled by the state. Money is not only a treasure, but also has an exchange function that is especially true for the foreign trade controlled by the state. According to the candidate, there are highly developed trade routes crossing the lands of the First Bulgarian State, which were assimilated and controlled by the Bulgarians. Bulgarian money was missing in the First Bulgarian State because it was not used for exchange. Foreign money was used for these purposes. (Evidence: two publications)

3. Regarding the debate about the way of life of the Bulgarians in the Ottoman Empire in the scientific literature, in the society and in the last three decades P. Parvanov defends the thesis that the Bulgarians lived in municipalities and had the right to self-government. The reasons were economic due to the joint and several tax liability. (Evidence: four publications)

4. Regarding the dispute in the science and economic circles about the beginning of the higher economic education in Bulgaria - the candidate proves in his research that this happens on the initiative of S. S. Bobchev with with the establishment of the Balkan Middle East Institute for Political and Social Sciences (Free University) in 1921. Its goal is to overcome the economic isolation of the

country by preparing personnel to head Bulgarian diplomacy and economy and to connect it with the neighboring countries and the countries in the Middle East. (Evidence: four publications)

5. The Bulgarian tourism is among the main sectors of the modern Bulgarian economy. Historically, however, it has been poorly studied. According to P. Parvanov, its development began at the end of the 19th century. It was only during the interwar period that its economic nature was realized and a purposeful policy began to be pursued at the state and local level. It was only during the interwar period that its economic nature was realized and a purposeful policy began to be pursued at the state and local levels. It was only during the interwar period that its economic nature was realized and a purposeful policy began to be pursued at the state and local levels. It led to its mass development for economic gain. This is a thesis established by the author. (Evidence: five publications)

6. The candidate proves that in the recent past the People's Republic of Bulgaria has benefited economically from attracting and integrating the work of foreigners (between the 60s and 80s of the twentieth century). The country has taken advantage of the unrest in Vietnam and attracted workers from there. They have brought economic benefits, leaving a lasting economic effect even at present. (Evidence: three publications)

7. The theoretical formulations of the donation have been further developed. It has been revealed that the donation has not only an altruistic side, but also an economic nature. In the scientific research of the candidate it has been proved that the donation brings economic benefits to the donor, donations and the whole society in which the act of donation takes place. (Evidence: three publications)

8. It has been revealed that every human activity is economic. In this sense, it brings economic benefits. Regardless of its main purpose, economic goods can be a by-product. In the scientific works of the candidate is proved the thesis that every human activity should be accepted as capital, which has the ability to transform and pass from one species to another. (Evidence: five publications)

9. The candidate disputes the statement that the economics and law should be considered as two separate and independent scientific fields, which have nothing in common and do not influence each other. In several works, he proves that economics and law are interrelated and influential. This influence is noticeable on a practical and institutional level. The candidate makes these scientific statements on the basis of the institutional economic theory. (Evidence: four publications)

I believe that the contributions of Chief Assist. Prof. Dr. Petar Parvanov are his personal achievement, have theoretical and practical significance and are publicly available through publications in authoritative publications at home and abroad. The acquaintance with the works of the candidate reveals that there are no repetitions in the texts. They are original researches of the author, successfully combining the theoretical and applied aspects. Their significance is due to the study and bringing to the fore of real problems of essential importance.

III. Critical remarks and recommendations

The publications of the candidate for the academic position of "Associate Professor" do not show significant gaps and weaknesses that would call into question the quality of the presented scientific output.

To expand the international fame of research results, I think it is important Chief Assist. Prof. Dr. Pertar Parvanov to make efforts to increase the number of publications in scientific journals, referenced and indexed in world-famous databases.

IV. Conclusion

In conclusion, it should be noted that Chief Assist. Prof. Dr. Pertar Lyudmilov Parvanov has worked diligently and in good faith. The materials submitted by the candidate meet the criteria and requirements of the Law for the development of the academic staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for application of the Law for the development of the academic staff in the Republic of Bulgaria and the Internal rules for development of the academic staff in SWU "Neofit Rilski". I recommend to the esteemed scientific jury to vote for the award of Chief Assist. Prof. Dr. Pertar Lyudmilov Parvanov to the academic position of "Associate Professor" in the professional field 3.8. Economics (Economic history and economic theories).

Date: 05.10.2021

Member of the scientific jury: (Assoc. Prof. Dr. Vyara Kyurova)